

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2016/8589'sayılı Bakanlar Kurulu kararı ile kalıcı hale getirilen yaz saati uygulamasının yarattığı sorunların araştırılarak, uygulamanın ortaya çıkardığı siyasi, iktisadi, idari ve toplumsal tespit edilerek, gereken önlemlerin belirlenmesi ve kamuoyu ile paylaşılması amacıyla Anayasanın 98, TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması hususunda gereğini arz ederiz.

Seyit TORUN
Ord. m.

A. Tuncay ÖZKAN
İzmir M.

Suat ÖZÇAĞDAŞ

İstanbul Milletvekili

Cemal ENGÜR
İstanbul

Ayhan BAKAT
Adana M.

Orhan SENER
Adana M.

M. Salih Uzun
İzmir M.

Servet Mullaoglu
Hekay M.

GEREKÇE

Ülkemizde 1973 yılından beri devam eden yaz/kış saati uygulaması, 7 Eylül 2016 tarihli Bakanlar Kurulu kararı ile 30 Ekim tarihinde Resmi Gazete’de yayımlanarak kaldırılmış, yaz saati uygulaması kalıcı hale getirilmiştir. Karar ile gün ışığından daha fazla faydalanarak enerji tasarrufu sağlanmasının hedeflendiği dönemin Bakanı tarafından ifade edilmiştir. Ancak, Türkiye İstatistik Kurumu’nun (TÜİK) verilerine ve uzmanların araştırmalarına göre kalıcı yaz saati uygulaması ile hedeflenen enerji tasarrufunun sağlanamadığı ortaya çıkmıştır. Kararın verildiği dönemde uygulamaya gerekçe oluşturan uzman raporuna ilişkin kamuoyu ve uzmanlar ile herhangi bir bilgi hala paylaşılmamıştır.

2017 yılında Danıştay tarafından verilen yürütmeyi durdurma kararına rağmen, uygulama geçtiğimiz aylarda yedinci yılını doldurmuştur. Yıllar içerisinde yurttaşların enflasyon nedeniyle artan hayat pahalılığı altında günlük harcamaları oldukça artmıştır. Kalıcı yaz saati uygulaması, büyükşehirlerde ve kırsal bölgelerde yaşayan vatandaşlarımız açısından iş verimliliğine, psikolojik ve bedensel sağlığa olumsuz etkiler yaparken güvenlik sorunlarını da derinleştirmektedir.

Mevcut haliyle kalıcı yaz saati uygulaması dolayısıyla verimlilik düşmekte, hanelerin enerji harcamaları artmaktadır. Elektrik Mühendisleri Odası'nın (EMO) araştırmalarına göre, uygulama yurttaşlara psikolojik rahatsızlıklar yaşamasına neden olmakta, dış dünya ile iletişim açısından sorunlar yaratmakta, trafik kazalarında artışa sebep olmakta ve tasarruf değil aksine israf yaratmaktadır. EMO'nun çalışmalarına göre, enerji verimliliği açısından en uygun noktanın GMT +2:30 ve yaz saati uygulamasında da GMT +3 yerine ileri bir nokta olarak GMT +3:30 olmasının daha isabetli olacağı tespit edilmiş olmasına rağmen bu hususta herhangi bir düzenleme yapılmamış, kamuoyu ile herhangi bir bilgi paylaşılmamıştır.

Psikiyatristler uygulamanın psikolojik tahribatını en az ekonomik boyutu kadar önemli olduğunu ifade etmektedir. Bedenimizin kendine özgü bir biyolojik düzeni olduğunu vurgulayan uzmanlar yaşamsal işlevlerimizin güneş hareketlerine göre düzenlendiğini belirtmektedirler. Uzmanlar, kış aylarında da devam edilen yaz saati uygulamasının bedenimizin alışkın olduğu rutini bozarak gün ışığına daha az temas etmemize sebep olacağından psikolojik ve fizyolojik rahatsızlıklara karşı direncimizi düşüreceğini defaatle ifade etmişlerdir.

Uygulama, özellikle eğitim politikalarındaki sorunları kalıcı bir toplumsal krize dönüştürme riski taşımaktadır. Karanlıkta uyanıp, okula gitmek durumunda olan çocukların büyüme ve gelişme süreçleri olumsuz etkilenmektedir. Uzmanlar, çocukların sabah ilk dersi takip edememekte olduğunu ve derslerden aldıkları verimin düştüğünü belirtmektedir. Eğitim emekçilerinin öğrenciler ile kurduğu ilişkilerde sağlıklı pedagojik koşulların sağlanması zorlaşmaktadır. Eğitim emekçilerinin, öğrencilerinin ve ailelerin maruz kaldığı şartlar, kamu güvenliği ve sağlığını ciddi tehdit altına almaktadır. Deprem bölgesi başta olmak üzere, ülkemizin genelinde eğitim kurumlarının kapasitesindeki yetersizlikler nedeniyle ikili öğretimin yaygınlaştığı düşünülürse, kalıcı yaz saati uygulaması dolayısıyla yaşanan mağduriyetlerin ve uygulamanın olumsuz etkilerinin arttığı da rahatlıkla söylenebilecektir.

Bu nedenlerle, kalıcı hale getirilen yaz saati uygulamasının yarattığı sorunların araştırılarak uygulamanın ortaya çıkardığı siyasi, iktisadi, idari ve toplumsal sonuçların tespit edilerek gereken önlemlerin belirlenmesi ve kamuoyu ile paylaşılması amacıyla Anayasanın 98, TBMM İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması hususunda gereğini arz ederiz.

108 Sayılı meclis Aray,

Adi-Soyadi	İli	İmza
Serif ARPACI	Denizli	Ss.
UZAS KARASU	İzmir Mu.	Uzas
Nail GİLER	Kocaeli	Ng Giler.
Hacer ÖZTÜRK	Bursa	Hacer
Hakan Çizer Yıldızlı	Kocaeli Mu	Hg km
A. Sibel Yankıoğlu	İstanbul Mu	Sy h.
Öğretmen ERDEMİN İNCE	Adana Mu	2 Öğretmen
Serpin Tenli	Diğ. Mu	Ss
Utku Gökçe	Eskişehir	Ugmm.
Kayhan Pak	Bursa	Kpak
Gizem ÖZCAN	Muğla	Gizem
MURAT BAKAN	İZMİR	Murathan
Hilmet Yalın HALICI	İsparta	Yalın
Gökçe Gökçe	İzmir Mu	Gg?

